

Til
Social- og Sundhedsudvalget

Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup
Tlf: 4477 2000
www.ballerup.dk

Dato: 15. januar 2019

Tlf. dir.: 44773496
E-mail: tlo@balk.dk
Kontakt: Tina Lose Jensen

Høring vedr. Ballerup Kommunes pårørendepolitik

Seniorrådet har på sit møde tirsdag den 15. januar 2019 behandlet Ballerup Kommunes pårørendepolitik.

Seniorrådet kan godkende forslaget til pårørendepolitik, men ønsker, at der bliver tilføjet en vision om, at der oprettes en akutfunktion, der kan rådgive, hvis der opstår en akut situation med fx demente og at dette oplyses på ballerup.dk.

Venlig hilsen

Seniorrådet

Til
Social- og Sundhedsudvalget

Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup
Tlf: 4477 2000
www.ballerup.dk

Dato: 24. januar 2019

Tlf. dir.: 44773496
E-mail: tlo@balk.dk
Kontakt: Tina Lose Jensen

Høring vedr. Ballerup Kommunes pårørendepolitik

Handicaprådet har på sit møde onsdag den 23. januar 2019 behandlet Ballerup Kommunes pårørendepolitik.

Det positive

- Udkastet til politikken består principielt af en række gode intentioner, som man ikke kan være imod: Særskilt opmærksomhed på de pårørende, de bedste rammer, støtte, understøttelse (med ressourcer forstår vi det som), inddragelse (i løsninger, forstår vi, for inddraget i situationen er de fleste pårørende jo allerede) samt let adgang til nødvendig viden.
- Den er overskuelig og kort, og bør være til at håndtere for dem, der skal føre det ud i livet.
- Den skal oversættes og udmøntes lokalt, hvilket er en rigtig god idé, da hvert sted har sin kultur. Det giver også et vist ejerskab til politikken lokalt, så der er håb om en politik, der får liv. Men hvad med dem, der ikke er tilknyttet noget tilbud?
- Man vil fokusere på, at medarbejderne har den rette viden, og det vil vi se frem til visse steder.
- Der tilbydes hjælp til at møde andre i samme situation. Det har vi praktiseret i årtier, og vi kan kun bifalde dette. Det er en styrke at have nogen i samme situation til gensidig inspiration.

Da en politik jo mest er en hensigtserklæring, vil vi med spænding se frem til de konkrete tiltag, der vil følge, og senere evaluere disse.

Vores forbehold

- Vi savner noget om en pårørendevejleder og om pårørendekurser. Disse ting er begge dele indført i en række kommuner landet over i

forbindelse med deres pårørendepolitikker, men er slet ikke nævnt her i Ballerup. Vi antager, at den nye borgerrådgiver, Nina Palle, til dels vil kunne bruges, men den rolle er vist tænkt som noget bredere. Og det er givetvis ikke noget, som man lokalt kan oprette i de enkelte tilbud.

- Det står eksempelvis ikke lysende klart, hvem det er i Ballerup Kommune, som beskrives med *"de medarbejdere i Ballerup Kommune som man er i kontakt med, har et overblik over muligheder og tilbud, og ved, hvor man kan henvende sig for at få yderligere hjælp"*. Hvis ikke der skal være en pårørendevejleder, hvem er det så? Sagsbehandlerne? Personalet på de enkelte tilbud? Borgerrådgiveren?
- Følger der mon penge med i nogen udstrækning, eller skal det hele skabes inden for eksisterende rammer, der i parentes bemærket i forvejen er knappe og hele tiden i fare for at blive forringet yderligere? Dette klares ikke seriøst på frivillighed og gode intentioner.
- Vi savner som minimum et afsnit om, at politikken er et grundlag for mere konkrete tiltag, der forventes at være til rådighed på et (gerne angivet) tidspunkt i fremtiden for pårørende med omsorgsrollen, samt at der vil blive mere praktisk information om det hele eksempelvis på kommunens hjemmeside.
- Hvad ligger til grund for at skrive, at man vil understøtte, at *"pårørende kan bibeholde tilknytningen til arbejdsmarkedet?"* Det lyder forjættende, og vi tror, de fleste vil tænke noget med nedsat arbejdstid og lønkomensation, men det tror vi næppe, Ballerup Kommune vil finansiere ...
- Kunne man tænke, at psykologhjælp og praktisk hjælp i hjemmet kunne indgå som støtte, eller er det noget andet, man tænker på?

Efterskrift

Vi vil gerne slå fast, at brugerne i høj grad er i centrum i vores liv, personligt som i de frivillige foreninger, hvad enten det gælder kræft, ældre, handicappede osv. Det er jo netop humlen i det hele. Her taler vi om brugerens vanskeligheder, og hvordan vi i fællesskab kan inspireres til at håndtere disse behov, og ja sågar somme tider også, hvordan man skal håndtere kommunen. Det, som har manglet i mange år, er tid til at få et eget liv og bare en gang imellem sætte fokus på egne behov, eget socialt liv, job, interesser og øvrige familie. Nogle pårørende har omsorgsrollen i årtier, andre i kortere men intense perioder.

Vi er stadig påvirkede af den forrige pårørendekonference, som den hed, da vi gik ind i Atriet på rådhuset onsdag den 7. marts 2012, men mere bar præg af og også kom til at hedde bruger-pårørende politik efter konferencen. Vi har i øvrigt talt op: Brugerne bliver nævnt i denne over 40 % mere end de pårørende.

På konferencen brugte vi de seks timer mellem kl. 14-20 på blandt andet at blive karikeret på det groveste af hyrede skuespillere i små scener. De

fremstillede stort set pårørende over en bred kam som anmassende og aldeles grænseløse mennesker, samt at personalets rolle var at værne beboere imod dem.

Det blev ikke bedre af at være omringet af personalerepræsentanter i salen, der i den grad glemte, at vi pårørende også var til stede iblandt dem. Vi hørte fra alle sider i salen stærke udsagn, der havde kolossal slagside og ingen som helst forståelse for pårørende, som snarere var et nødvendigt onde, der skulle begrænses videst muligt.

Man gik som pårørende derfra fuldstændig desillusioneret, hvilket også blev skrevet i en evaluering til administrationen fra vores side allerede samme aften.

På den baggrund er det en smule forstemmende for os, at denne nye pårørendepolitik bare er et supplement til bruger-pårørendepolitikken, der skal bestå – og som vi i øvrigt har forstået, at man i administrationen er meget begejstret for. Her slår man lige fast endnu en gang, at den nye pårørendepolitik ikke er en erstatning. Det er den dog for nogle af os, der nu syv år senere endelig får det, som vi troede, vi gik ind til den dag i marts 2012 men aldrig fik.

Vi håber, at der på de næsten syv år, der er gået siden første konference til dette høringssvar skrives, har været en holdningsændring med erkendelse af, at de pårørende ikke bare er et nødvendigt onde, men kan være en god ressource for personalet i stedet for en klods om benet. Og erkendelse af, at ganske mange borgere med hjælp fra de pårørende ikke bare tager det som en selvfølge men helst vil have os tæt på sig. Her vil vi foreslå, at der undervises i at håndtere mennesker i krise, for det er man meget ofte som pårørende.

Venlig hilsen

Handicaprådet

Til
Social- og Sundhedsudvalget

Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup
Tlf: 4477 2000
www.ballerup.dk

Dato: 11. februar 2019

Tlf. dir.: 44773496
E-mail: tlol@balk.dk
Kontakt: Tina Lose Jensen

Høring vedr. Ballerup Kommunes pårørendepolitik

Psykiatrirådet har på sit møde den 7. februar 2019 behandlet 2. udkast til Ballerup Kommunes pårørendepolitik.

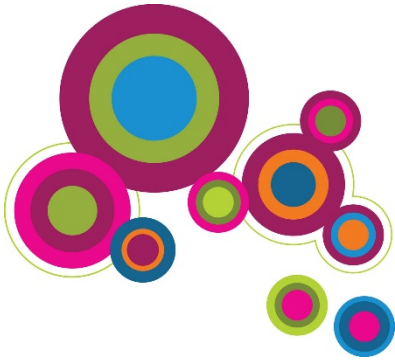
2. udkast til Ballerup Kommunes pårørendepolitik er godkendt med disse bemærkninger:

Under "Formål" skal der tilføjes et enkelt ord i 3. afsnit, så der kommer til at stå: Pårørendepolitikken skal sikre, at pårørende til borgere med fx handicap, psykiske problemer, sygdom og aldersbetingede funktionsnedsættelser bliver **støttet**, anerkendt, værdsat og inddraget.

1. afsnit i spalte 1 på side 2 er fantastisk godt skrevet, da det er vigtigt at henlede opmærksomheden på vigtigheden af, at de pårørende skal passe på sig selv.

Venlig hilsen

Psykiatrirådet

10. februar 2019

Frivillighedsrådet

HØRINGSSVAR på Ballerup Kommunes Pårørendepolitik

Frivillighedsrådet kvitterer hermed for modtagelse af 2. udkast dateret november 2018 til Ballerup Kommunes Pårørendepolitik med henblik på Frivillighedsrådets afgivelse af høringssvar.

I kommunens procesplan - tilknyttet Pårørendepolitikken - ses, at man påregnede, at Frivillighedsrådet kunne afgive sit høringssvar i januar 2019, men dette var ikke en mulighed. Frivillighedsrådet havde i henhold til sin fastlagte mødeplan sit første møde i år den 5. februar 2019, hvor Pårørendepolitikken var et punkt på dagsordenen.

Frivillighedsrådet i Ballerup Kommune afgiver hermed sit høringssvar.

Med sit høringssvar komplimenterer Frivillighedsrådet, at også Ballerup Kommune nu har formuleret en Pårørendepolitik. Komplimenteringen sker ud fra viden om vigtigheden af at passe på de pårørende, mens de passer på og hjælper deres nære. At formuleringen af en Pårørendepolitik skal understøtte, at pårørendeperspektivet bliver et selvstændigt fokusområde også for kommunens fagprofessionelle.

Det kan være svært at erkende, at opgaven er stor og måske opslidende – netop fordi det oftest handler om familie. At være pårørende kan være meget givende og betydningsfuldt, men også meget belastende. Rollen som pårørende kan opleves meget forskelligt og der kan derfor også være mange måder at reagere og håndtere rollen på følelsesmæssigt. Pårørende møder forandringer og udfordringer i dagligdagen og må ofte lære at håndtere sådanne nye udfordringer og opgaver. Det er ikke ukendt, at pårørende indimellem ”skal hjælpes” til at erkende, at det kan være svært. Pårørende kan ofte føle sig ensomme, alene og endog skamfulde over, at de ikke føler at kunne magte alle udfordringer og opgaver.

Frivillighedsrådet anbefaler derfor, at det under politikens formål tydeliggøres, at bevarelsen af de pårørendes fysiske / psykiske sundhed er et vigtigt formål al den stund, at de pårørende skal have kræfter til at magte rollen og opgaverne som pårørende.

I politikken er under formål beskrevet eksempler på pårørende til grupper af borgere.

Frivillighedsrådet anbefaler, at der sker tilføjelse af pårørende til borgere med misbrugsproblemer (stof og alkohol) og til veteraner. De i politikken nævnte grupper er bestemt vigtige, men indgår også i traditionel tænkning.

Under målgruppe er nævnt, at pårørende ikke kun er voksne, men også børn.

Frivillighedsrådet anbefaler, at beskrivelsen af målgrupper uddybes til, at det også kan være en nabo eller anden person, som borgeren, der har behov for hjælp, betragter som sin nærmeste – sin pårørende. I den sammenhæng tænkes også på ”nye ballerupere” / flygtninge, hvor besøgsvenner / besøgsfamilier kan antages at være nærmeste pårørende.

Under afsnittet om samarbejde bemærker Frivillighedsrådet sig, at der ikke med et eneste ord er nævnt frivillighedsområdet, herunder kirker. Det uagtes, at frivillige / foreninger i den grad har aktiviteter og initiativer, der er målrettet pårørende. I den sammenhæng kan oplyses, at netop Frivillighedsrådet behandler ansøgninger fra frivillige / foreninger om § 18 midler efter serviceloven til sådanne målrettede initiativer. Senest har Rådet i sit møde her i februar behandlet ansøgninger fra "Bedre Psykiatri", "Vågekonerne" og "Det Udgående Team" - nævnes blot for at give et billede af de mange forskellige og meget konkrete indsatser, som ydes inden for frivillighedsområdet.

Frivillighedsrådet anbefaler, at det i afsnittet om samarbejde præciseres, at frivillighedsområdet er en vigtig og aktiv samarbejdspart og, hvor samarbejdet baserer sig på ligeværdighed og gensidig respekt.

I politikens afsnit om en koordineret indsats står beskrevet i 2. afsnit:

Det er også vigtigt, at de medarbejdere i Ballerup Kommune, som man er i kontakt med, har et overblik over muligheder og tilbud, og ved, hvor man kan henvende sig for at få yderligere hjælp.

Frivillighedsrådet savner også her, at frivillighedsområdet synes indtænkt.

Frivillighedsrådet anbefaler, at frivillige / foreninger synliggøres, som et must for ansatte at kende til.

Længere nede i afsnittet er en opremsning af, hvad "vi vil" (kommunen):

- Koordinere på tværs af sektorer og forvaltninger (?) i samarbejde med de pårørende

Frivillighedsrådet anbefaler, at det også her præciseres, at der også skal koordineres med frivilligsektoren

- Udbrede viden om kommunens tilbud

Frivillighedsrådet anbefaler, at der indføres "om kommunens og frivillige tilbud"

- Inddrage de frivillige foreninger

Frivillighedsrådet anbefaler, at der sker tilføjelse om, at kommunen ønsker at samskabe målrettede initiativer med Frivillighedsrådet / frivillige / foreninger. Med samskabemødet, at man fra start udvikler sammen. I den sammenhæng kan nævnes, at "pårørende" netop er et af Frivillighedsrådets indsatsområder i indeværende valgperiode.

Med en forankret politik er håbet, at politikens formål og intentioner virkeliggøres.

Frivillighedsrådet anbefaler derfor, at der hurtigst muligt formuleres en strategi- og handlingsplan med konkretisering af, hvordan udmøntning sker. Frivillighedsrådet stiller sig til rådighed i den henseende.

P.v.a.

Frivillighedsrådet

Connie Hartz, fm.

maj 2018

Fra: Jeanne Rud Blyme (jeb1) [jeb1@balk.dk]
Til: Louise Paulsen Rønnov (lorn) [lorn@balk.dk]
Sendt dato: 07-02-2019 09:58
Modtaget Dato: 07-02-2019 09:58
Vedrørende: VS: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet
Vedhæftninger: image001.png

Fra: Alf Døj

Sendt: 5. februar 2019 16:47

Til: Susanne Philipson

Cc: Alf døj ; Jeanne Rud Blyme (jeb1) ; Jeanne Blyme

Emne: Re: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet

Hej Susanne

Jeg har heller ikke fået kommentarer - så jeg syntes vi skal melde ud at der ikke er kommentarer fra os.

Jeg kan se at vi burde have svaret før kl 9 - men da vi ikke har kommentarer er den tid ikke vigtig.

Jeanne - jeg tænker at du kan melde videre at vi har sendt den til kommentering, men ingen kommentarer er kommet ind.

/Alf

Den tir. 5. feb. 2019 kl. 11.25 skrev Susanne Philipson <sph1@furesoe.dk>:

Kære Alf

Der er ikke kommet nogen kommentarer til politikken og vi har heller ikke nogen her fra Furesø.

Venlig hilsen

Susanne Philipson

Områdeleder

Center for Børn og Voksne

Furesø Kommune

Stiager 2

3500 Værløse

Tlf: 7216 5045

Logo årets ungdomskommune

Fra: Emil Hermund

Sendt: 5. februar 2019 10:15

Til: Susanne Philipson

Emne: SV: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet

Hej Susanne

Jeg har ikke modtaget kommentarer på pårørendepolitikken

Fra: Susanne Philipson

Sendt: 5. februar 2019 09:36

Til: Emil Hermund

Emne: VS: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet

har du fået nogen kommentarer? Jeg har ikke modtaget nogen. Vil du skrive til Alf at vi ikke har kommentarer, og om du har modtaget fra nogle andre?

Venlig hilsen

Susanne Philipson

Områdeleder

Center for Børn og Voksne

Furesø Kommune

Stiager 2

3500 Værløse

Tlf: 7216 5045

Logo årets ungdomskommune

Fra: Susanne Philipson

Sendt: 21. januar 2019 14:03

Til: Birte Passer; 'Jeanne Rud Blyme (jeb1)'; 'Anders Poulsen'; 'linnie@gladsaxe.dk'; Simon Gahms Henriksen; 'tina@frivilligcenterherlev.dk'; Michael Brøndsted Jacobsen; 'karsl@ltk.dk'; 'Alf Døj'; Alf døj

Cc: Emil Hermund

Emne: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet

Kære Jer

Så har Furesø overtaget sekretariatsfunktionen for 2019. Jeg er så heldig, at udviklingskonsulent Emil Hermund, vil bistå mig, så ham vil I støde på, på mailen og til møderne. Jeanne har lavet en fin overdragelse, og her kommer første opgave til Jer.

En høring omkring Ballerup kommunes pårørende politik. Sidste frist for kommentarer til mig cc Emil er den 5. februar kl. 0900. Vi vil så koordinere et samlet svar til godkendelse hos Alf.

Venlig hilsen

Susanne Philipson

Områdeleder

Center for Børn og Voksne
Furesø Kommune
Stiager 2
3500 Værløse
Tlf: 7216 5045

Logo årets ungdomskommune

Fra: Jeanne Rud Blyme (jeb1) [mailto:jeb1@balk.dk]

Sendt: 17. januar 2019 15:55

Til: Susanne Philipson

Emne: VS: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet

Kære Alf og Susanne

Jeg har læst udkastet igennem og har ikke nogen kommentarer.

Ballerup Kommunes pårørendepolitik stemmer godt overens med kommunens veteranpolitik.

Men da der er høringsfrist den 8. februar kl. 12, må den rundsendes til rådets medlemmer, hvis alle skal høres.

Venlig hilsen

Jeanne

Fra: Louise Paulsen Rønnov (lorn) <lorn@balk.dk>

Sendt: 8. januar 2019 11:16

Til: 'Alf Døj' <alf@doj.dk>; Jeanne Rud Blyme (jeb1) <jeb1@balk.dk>

Emne: Pårørendepolitik til høring i Veteranrådet

Til Veteranrådet

Social- og Sundhedsudvalget har besluttet at sende Ballerup Kommunes pårørendepolitik i høring hos Veteranrådet. Veteranrådet inviteres hermed til at afgive høringssvar til Ballerup Kommunes pårørendepolitik.

Høringssvar sendes til: Louise Rønnov: lorn@balk.dk

Høringsfrist er: fredag den 8. februar 2019 klokken 12.

Med venlig hilsen

Louise Rønnov

Specialkonsulent

Center for Social og Sundhed

Ballerup Kommune

Hold-an Vej 7

DK- 2750 Ballerup

Tlf: 4477 2000

Dir: 4477 2748

E-mail: lorn@balk.dk

www.ballerup.dk